

การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยฝึกอบรม เรื่อง เครื่องหมายจราจรและพฤติกรรมในการขับขี่
อย่างปลอดภัย สำหรับผู้เรียนช่วงอายุ 15 – 18 ปี

ราชตวรรณ เชื้อเพชร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

กรกฎาคม 2549

ISBN 974 – 502 – 874 – 6

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ รัชควรณ เสื้อเพชร ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบันฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา
ได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร. พงศ์ประเสริฐ อกสุวรรณ)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ฉลอง ทับศรี)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ลักษณ ศุขปรีดี)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร. พงศ์ประเสริฐ อกสุวรรณ)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ฉลอง ทับศรี)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ลักษณ ศุขปรีดี)

..... กรรมการ

(ดร. ธง พวงสุวรรณ)

..... กรรมการ

(ดร. จิรา จันทร์กระจั่ง)

บันฑิตวิทยาลัยอนุมติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบันฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาด้วย

(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ม่วงมี)

วันที่ ๑๓ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙

ประกาศคุณปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลืออย่างดีเยี่ยมจาก รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์ประเสริฐ หาสุวรรณ ประธานกรรมการคุณวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศรี และรองศาสตราจารย์ ลักษณ์ ศุภปรีดี กรรมการคุณวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้ง ดร.น.ธง พวงสุวรรณ และดร.จิรา จันทร์กระจาง กรรมการการสอบปากเปล่า ซึ่งได้ให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ผู้วิจัยขอՐาบขอพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ที่ช่วยงานทุก ๆ ท่าน คือ คุณประสีทธิ์ ศิริแสง รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ ฉันทาดิศัย พ.ต.อ.จำนงค์ รัตนกุล อาจารย์นิรุตต์ พองาม และคุณพิกพ พงศ์สุชาติ ที่ได้สละเวลาให้คำแนะนำ และให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณในความช่วยเหลือและการอำนวยความสะดวกจาก อาจารย์นร ชั้นประเสริฐ และคณะครุอาจารย์ในโรงเรียนท่านอื่น ๆ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ห้องคอมพิวเตอร์ โรงเรียนสิงห์สมุทร ในการเก็บข้อมูลวิจัย จึงทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินไปอย่างสะดวก และสำเร็จลุล่วงได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ คุณแม่ลักษณ์ เข็มเพชร อีกทั้งคนรัก เพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ทุกคน ที่เคยให้ความช่วยเหลือสนับสนุน และอยู่เคียงข้างเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา จนทำให้วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จคุณค่าได้ ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คงบังเกิดส่งผลที่ดีงามกลับไปสู่ผู้มีพระคุณทุกท่านที่เคยช่วยเหลือผู้วิจัยมาโดยตลอด

ราชതวรรณ เข็มเพชร

44911227: สาขา: เทคโนโลยีการศึกษา; กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา)

คำสำคัญ: บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยฝึกอบรม/ เครื่องหมายจราจรและการขับขี่อย่างปลอดภัย

ราชบุรี: การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยฝึกอบรม เรื่อง เครื่องหมาย
จราจรและพฤติกรรมในการขับขี่อย่างปลอดภัย สำหรับผู้เรียนช่วงอายุ 15 – 18 ปี (THE

DEVELOPMENT OF COMPUTER BASED TRAINING PROGRAM ON TRAFFIC SIGNS
AND DRIVING BEHAVIORS FOR 15 – 18 YEARS OLD LEARNERS) อาจารย์ผู้ควบคุม

วิทยานิพนธ์: พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ, กศ.ค., ฉลอง ทับศรี, Ed.D., ลักษดา ศุขปรีดี, กศ.ม. 133
หน้า. ปี พ.ศ. 2549. ISBN 974 – 502 – 874 – 6

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยฝึกอบรม เรื่อง
เครื่องหมายจราจร และพฤติกรรมในการขับขี่อย่างปลอดภัย สำหรับผู้เรียนช่วงอายุ 15 – 18 ปี ให้มี
ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเป็นไปตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา
วิเคราะห์ปัญหา ตามหลักสูตรการอบรมผู้ขับรับใบอนุญาตขับขี่รถตามที่กรมการขนส่งกำหนด
กำหนดวัดคุณภาพคงทนและแบ่งเนื้อหาออกเป็น 6 เรื่องย่อย แล้วจึงทำการพัฒนา โดยใช้โปรแกรม
Authorware ในการกำหนดโครงสร้างและใช้โปรแกรม Flash ในการนำเสนอ กิจกรรมการเรียนการ
สอน กระบวนการพัฒนาเริ่มจากการเขียนผังงานสถาบันร์บอร์ด และทำการเขียนโปรแกรม แล้วนำ
บทเรียนที่พัฒนาขึ้นนี้ไปทดลองใช้เบนราบยบุคคลและกลุ่มเล็ก เพื่อหาข้อบกพร่องและปรับปรุง
แก้ไข หลังจากนั้นนำ บทเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปหาประสิทธิภาพกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 ที่มีช่วงอายุระหว่าง 15 – 18 ปี โรงเรียนสิงห์สานุทร จังหวัดชลบุรี จำนวน
30 คน โดยให้ผู้เรียนเรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยฝึกอบรม ทำแบบฝึกหัดระหว่างบทเรียนและทำ
แบบทดสอบหลังเรียน และตอบแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อบทเรียน โดยใช้แบบประเมินค่า 5
ระดับ

ผลจากการวิจัยทำให้ได้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยฝึกอบรม เรื่อง เครื่องหมายจราจรและ
พฤติกรรมในการขับขี่อย่างปลอดภัย ที่มีประสิทธิภาพ 86.67/ 84.56 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
และการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์มีผลต่อความพึงพอใจของนักเรียน
โดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนมีความพึงพอใจต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์มีผลต่อความพึงพอใจในระดับดี

4411227: MAJOR: EDUCATIONAL TECHNOLOGY;
M.Ed. (EDUCATIONAL TECHNOLOGY)

KEYWORDS: MULTIMEDIA COMPUTER – ASSISTED INSTRUCTION PROGRAM/ CBT
ON TRAFFIC SIGNS AND SAFE DRIVING BEHAVIORS

RACHATAWAN CHUAPETCH: THE DEVELOPMENT OF COMPUTER BASED TRAINING PROGRAM ON TRAFFIC SIGNS AND DRIVING BEHAVIORS FOR 15 – 18 YEARS OLD LEARNERS. THESIS ADVISORS: PONGPRASERT HOKSUWAN, Ed.D, CHALONG TUBSREE, Ed.D., LADDA SOOKPREEDEE, M.Ed. 133 P, 2006.

ISBN 974 – 502 – 874 – 6

The purpose of this study was to develop a computer based training program on traffic signs and safe driving behaviors to meet the standard criterion of 80/ 80. The researcher analyzed the problems which follow the training course for the people who want to get the driving license, Department of Land Transport, identified learning objectives and scope of content into 6 lessons. Then the researcher designed and develops the program using Authorware and Flash. The researcher developed a flowchart, a storyboard and designed the computer programming. The program was tried out twice by means of individual try – out and small group try – out in order to find the weak points for revisions. After the completion of the revisions, the program was field tested with the sample of 30 Mathayomsuksa 6 students at Singsamuth School, Chonburi. The students were asked to study from the program, to practice and to do the tests. A set of 5 level rating – scale questionnaires was also used to evaluate the students' attitude.

The results of the study were that a computer based training on traffic signs and safe driving behaviors was developed. It was found that the program had the efficiency level of 86.67/ 84.56, which met the proposed level of 80/ 80. Moreover, it was also found that the learners were highly satisfied when studying the program.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
สารบัญ.....	๒
สารบัญตาราง.....	๓
สารบัญภาพ.....	๔
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ปัจจัยที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุจากการจราจร และมาตรการป้องกันอุบัติเหตุจาก การจราจร.....	7
พระราชบัญญัติจราจรทางบก พุทธศักราช 2522.....	12
หลักการฝึกอบรม.....	16
บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	19
จิตวิทยาพัฒนาการวัยรุ่นและพฤติกรรมเสี่ยง.....	53
สติ๊ดิอุบัติเหตุ.....	55
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	58
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	62
การกำหนดคุณสมบัติของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยฝึกอบรม.....	63
ขั้นตอนการออกแบบและพัฒนาบทเรียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ฝึกอบรม.....	64
เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาบทเรียน.....	70
สติ๊ดิที่ใช้ในการวิจัย.....	74

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
ผลการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยฝึกอบรม.....	76
ผลการหาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยฝึกอบรม.....	81
5 สรุปผล อกบิปราย และข้อเสนอแนะ.....	90
สรุปผล.....	90
อกบิปรายผล.....	91
ข้อเสนอแนะ.....	94
บรรณานุกรม.....	95
ภาคผนวก.....	98
ภาคผนวก ก แผนผังในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยฝึกอบรม.....	99
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เขียนช่วย.....	103
ภาคผนวก ค เอกสารขอความอนุเคราะห์.....	105
ภาคผนวก ง คู่มือการใช้งาน.....	113
ภาคผนวก จ ตารางการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือเพื่อการวิจัย.....	128
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	133

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 สถิติคิดอุบัติเหตุจราจรทางบกในเขตพื้นที่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติปี 2546 เปรียบเทียบกับปี 2547.....	56
2 สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบกในเขตพื้นที่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติปี 2546 เปรียบเทียบกับปี 2547.....	57
3 จุดประสูติเชิงพฤติกรรม.....	65
4 แสดงประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวแรก ที่ได้จากการแบบฟึกหัด.....	82
5 แสดงประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวหลัง ที่ได้จากการแบบฟึกหัด.....	84
6 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยฝึกอบรมด้านการ ออกแบบบทเรียน.....	86
7 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยฝึกอบรมด้าน เนื้อหาบทเรียน.....	87
8 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยฝึกอบรมด้านการ จัดการบทเรียน.....	88
9 แสดงค่านิความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสูติของแบบทดสอบและการ ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสูติของผู้เชี่ยวชาญ.....	129
10 แสดงค่าความยาก – ง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบ.....	131

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 การออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยฝึกอบรมของสาขาพื้นและเพ็ค	23
2 การออกแบบสีพื้นหลัง.....	38
3 หน้า Title ของบทเรียน.....	76
4 หน้าคำชี้แจงการใช้ปุ่มต่าง ๆ ในบทเรียน.....	77
5 หน้าการป้อนข้อมูลของผู้อบรมหรือผู้เรียนก่อนจะถึงบทเรียนต่อ ๆ	77
6 หน้าเมนูหลักของบทเรียน.....	78
7 หน้าแสดงหัวข้อแต่ละบทเรียน.....	78
8 หน้าขอแสดงบทเรียน.....	79
9 หน้าขอของแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน.....	79
10 หน้าขอของแบบทดสอบท้ายบทเรียน.....	80
11 หน้ารายงานผลการสอบ.....	80
12 หน้าออกจากโปรแกรม.....	81
13 แผนผังของโปรแกรมบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยฝึกอบรม.....	100
14 แผนผังของโปรแกรมแสดงขั้นตอนเนื้อหาของบทเรียน.....	101
15 แผนผังของโปรแกรมแสดงขั้นตอนการแนะนำของบทเรียน.....	102